

enti agetur. nam et tot in dominos cogentur habere: quotquot ei fuerint et familiares et noti: quibus erit ne spose paritur. cuius glorie pgrauem causam seruitutez: si celestis illius et vere: capiemur amore. nam quoadmodum istis qui seminam quamquam adamari: alia via que pulcritudine priorē excedat: illa intermissa: hanc deperibit: sic certe rene glorie sectatores: ut primus divisa lux erit: ea facile contēnent. Speciosa itaq; erit celestis illa et diligenter imbibenda: ut illius admirati decorum: huius cauere possim⁹ turpitudinem: sic perpetuis freti deliciis plena voluptate potiemur.

Gratitudine hēam⁹ ad deū corde ore et opere **Sermon vii.**

ORatione sunt p̄ nos deo haben de: qñ cū his qui salvi sunt facti et ipsi annumeremur: et eaz quā ex nostre vite actionibus haud q̄: essemus salutē emeriti dei sum⁹ munere singulari consecuti. Idcirco vera gratias illi reddam⁹: non solum tibi verū erit et opere entenduz: poterit q̄ tu vera quedam gratitudo dici: si nostris ex actibus de⁹: laudez psequatur: cauerim⁹ q̄ ne in eadem illa recidam⁹: que ante improbata euasimus. nam si ipi forte impatorem aliquē fuerimus cōvictio et probriis insectatis q̄ nos contra: pro pena emerita: honoribus auxerit: nonne et merito supplicia priobus acriora essent ferēda: si rursum quoadmodum ingratis et procacitatis conuicti: cūdem cōvictis incesserim⁹? Neq; enim adeo nos prior illa in principez illata contumelia: q̄ que post susceplos honores et comoda: ingesta iniuria: ingratos argueret. Quocirca fugienda erunt quibus ante hac liberati fuerim⁹ discrimina. neq; ore duntaxat sunt gracie deo ha-

bendene forte de nobis illud pronuntietur. **P**opulus iste labijs me honoret: corde aut longe a me abest. **V**erū quo pacto non absurdū illud videri debet: cum et celi ipsi dei gloria predicient: ipse vero cui⁹ ob gratiaz sunt illi effecti: ita te gesseris: ut tui et factior et creator deus: te propter male plerumq; audiat: cui sceleri non solum q̄ male dixerit erit obnoxius. verū et ipse qui maledicendi causaz vederis fortes pena multandus: ut q̄ et celi: et si nō magis taciti: deū laudib⁹ prosequunt: q̄ eius celesti facie ad divina preconia mortales inuitat. dicuntur tamen deo laudem pronunciare. sic et qui vitam vixerint puriorem: vel ore silenti deum extollere videbuntur: qñ sui quodam exemplo: et reliquos homines: eundem ut laudibus effrant pellicia sunt. **S**iquidem deus non tantum ad mutationis et laudis: ex celesti hac formata machina vendicet: quantu⁹ glorie sibi ex optimis vite huius humanae actionibus comparat. quippe cū de fide aduersus gentes oritur disceptatio: nullū celsi: qn homines ipsos profierimus: qui cum antea fuissent feris bestiis truciores: angeloz: sint diuino spulsi: imitatores effecti: qua vite mutatione producta: confessim illis ora occludimus: eo magis. cum homo sit celo prestantior: licet q̄ ei animuz parere celesti quouis splendore micatorem. celum enim et si tam diu sit ad visum expositum: non eam habet persuadendi vim: quam Paulus est taz breui christi fidez vulgando assecut⁹. ut ad se terrarum orbem traheret uniuersum: cuius et anima vel celo digna est habita: cuz nostra nec terra digna sit: tunc et celum suis terminis pister: huius tamen animi celsitudo vel celum superans christo obuersat tan tum q̄ decore prestat. ut vel diuina

st laude dignatus. Item et angeli cū essent creati:astra sunt ipsa et stellas demirati.hūc vero q̄ ille prulit. Elas mihi electionis est iste:miranduz esse cit.celum p̄tterea hoc:nebule plerūq; obducunt:at Pauli animuz nulla vñq; reruz obtexit angustia: quin ad uersantibus cunctis tranquillior qua nus meridiana luce videbatur:eam q; animi constantiam et nitorem:an tur bida tēpestate scrubabat:quā in sereno seruaz. siquidem sol qui in eo fulge bat:nec tam infirmos radios emittet:bat:vt ex molestiarum concursu hūc sineret obumbzari:qui capropter magis ac magis clarescebat.vnde respōsum illi est. Sufficit tibi gratia mea: virtus enim in infirmitate perficitur. Imitemur itaq; et ipsi Pauluz.non enim modo id libeat.celum ipsum et sol vel orbis vniuersus alicuius esse momenti apparebunt:si nobiscum cōferantur.hec quippe nostri sunt gratis effecta:nec ipsi sumus illorum causa creati. Idcirco ostendamus nō immerito cuncta hec extitisse nostri contēplatione edita:quorum si nec creationis nem:nec celeste videbimur emeruisse imperium: nec solem ipsum intueri. His proculdubio indigni erūt:quoti quot in dei contumeliam vixerint.ergo rebus ad dei laudem enuntianda creatis:indigne fruentur:qui fuerint in opificem rerum contumeliosi.siqui demū et filius si patrem lacessit:ne dignus quidem iudicabitur: qui fermis anteponatur in dispensando non improbis.cur illud?quoniam creatia hec euz plurima sint gloria potitura:nos supplicia et tormenta merebimur. qn̄ te igitur illud crumne fuerit:cum es que ad nostri sunt gratiam condita: et dei filiorum et libertatis figuram prese ferant:nos vero in dei liberos:t̄ has ditos et creatos pre ignauis quadam

iri perditum per quos reliqua que suerint creata:celestem sine beatitudinē habitura? Ne igitur illud eueniat a nobis:qui animo fuerimus puriori: curandum erit:vti idem ille his statu perstet integer et immotus:augeatur q; splendore:et lumine illustretur.nec nobis tamen desperandum:suillum sumus sordidum et squalentem sortiti: quando vt ille inquit. Si fuerint deslita vestra vt coccinū rubentia:quē admodum niuem dealbabō.si rubra ī velleris speciem:candida reddā. Nil itaq; erit de diuinis pollicitationibz hesitandum. quin ita viuendū vt p̄lelecte in commodum cedant:cui sunt grauius pleraq; commissa. Quo:sum hec:nondum tibi paratum spectaculum dimissum est:nondum vallum ex cessisti et fossas: licet adhuc extreme palestre victoria:priorum certaminū dama sarcire.nondum eo peruentuz est vbi et diues ille cruciatur:vt audi re queas:chaos nos inter esse immēsum:nonduz sponsus aduenit. vt oleuz quis vereatur impartiri.datur adhuc illud emendi:t seruandi facultas: nondum quispiam est qui id dixerit. Ne forte nobis et vobis sit haud satis extant enim adhuc opulentii complices:supersunt nudi:famelici:valitudinarij et carceris incole.hos ale:illos induito:iacentis et egroti curam suscipito:fluet hoc pacto et tibi oleū:quibusvis fontibus vberius.nondū rationis reddende aduenit dies:vt re hoc ad oportunitatez tempore:precide debita:ac missa facito:debenti q; olei cados centum dicito. Accipe lisbrum et quinquaginta inscribe.itidez tum in re pecuniaria:tuz dictis factis q; tuis et reliquis actionibus egeris velim:optimum illum dispensatorem imitatus.eadem hec vt te ipsum: sic et necessarios sanguine q; coniuctos

commones facito: dum loquendi facultas suppetit: dum nulli sint in cuius locu necessitate aliqua: ut id exequantur: surrogandi: dum habes: ut tibi sic et ceteris: consulendi arbitrium. Quippe cum illo adueneris: neutrum horum facere commode licebit. et merito quidem. qui enim tantum temporis spatium acceperis: nec tibi interea: nec alteri cuique profueris: quo pacto cum fuerit in iudicis manus peruenitum consequi istiusmodi gratiam qui ueris? Que omnia cum in unum contulerimus: enixius erit nostre saluti inherendum: neque vite huius oportunitas intermittenda. Possunt ergo possunt vel in ipso ultimo spiritus efflatu: gracie deo haberit: licebitque etsi non pari facilitate: ex testamento cum deo in gratiam redire. Dicet quispiam: quoniam id pacto fiet: fiet quidem: si christum tuis heredibus coheredem ascriperis: et portionem illi hereditatis totius imperties: quem etsi viuens non alueris: moriens saltem et tuo ali quid illi relinquio: vel tum maxime: cum desinuit tue esse ditionis: que pos sudes. nam ut est ille natura clementis simus: nec paruo per te oblata pensabit: quoniam qui eum viuens aluerit: et meritis maioribus: et amore ampliori: sit dignus. quod si non egeris: saltem quod reliquum est aggredere: eiusdem scilicet tuis facito coheredem: vel si id facere pigebit: animaduerte hinc te per eius genitorem: hereditatis effectum esse participem: eo quod in humanitatem hanc tuam et seutiam perdendam censem. quia enim ipse fueris ratione excusandus. si eum ad hereditatis cum filiis una non admiseris communicationem: qui tibi et celos communicauerit: qui mortem tui ob causam non obligatus: sed gratiam facturus: subierit: pro quibus suis immen-

sis in te beneficijs: magnum es illi in modum obnoxius. Nec cum ita se habent: non ut debitum exacturus corona te et palma donabit: sed ut minus a te aut gratiam suscepitur. Prebe itaque illi abunde pecunias: nec usque tibi futuras in posterum neque ultra in tua potestate permanuras: ut tibi imperium largiatur perpetuo valitum: et donet item presentibus his fortune bonis. Proutque coheres per te constitutus: et liberorum levabitis orbitatem: insidias soluet: et molestias propulsabit: et calumniantium ora occludet: quodque vel filii nequeunt testamentum tutabitur: corruptaque haud sinet: vel si permiseric: que fuerint per te ex scripto relicta proprijs facultatibus compensabit liberalitate summa et munificentia: eo magis: quae fuerit per te huiusmodi honore dignatus: ut heres ascriberetur. Conscripte itaque hunc coheredem: is enim est: cum se adieris omnium que viuens gesseris: causam cogniturus. Eo acceditque hominum plerique: miseri quidem et calamitosi: cum nullos suscepere liberos id tamen facere nec patiuntur: quin parasitis malunt: assentatoribus: huic illi. ve: eorum fortunas: quae christo optime de se merenti: impartiri: quo quid fieri potest a recto magis alienum? Cuiusmodi homines: sive cum beluis sive cum lapidibus ipsos contulerit quispiam: nihil profecto assert: quod horum hominum secundum sit et insensibilitate dignum: neque querum similitudine istorum qui ueris vesaniam et furias explicare. Nam igitur hi veniam assequuntur: qui cum in humanis agerent: nullam christo alimoniam dederint: nec demum vita excessuri: ex his pecunijs quarum nulla est eis amplius certa aut futura possessio: aliquid velint illi vel tenue et

perexiguum dono deferre: quin adeo
le maluole in eum et hostiliter gerunt:
ut ne ea quidem que nulli sunt sibi
vni obuentura: christo impariatur?
Num haud quaquam aduertis ples
tosq; hominum: ne tali quidem fuisse
vinendi fine dignatos: quin repenti
morbo correpti excessisse e vita: cum
tibi deus et propinquus consulendi:
et propalandi fortunas: domui etiam
vniuersitate disponendi: facultatem con
cesserit? Quam ergo afferes: que pur
gare hanc tuam possit pertinaciam
rationem? siquidem pro accepta gra
cia dei sis beneficio abusus: longo qz
absis interuallo: tum tua: tum maiori
sum tuorum fidei. illi enim dum viue
rent que per se cuncta venissent: ad
pedes apostolorum conferebant. tu
vero vel moriens: tuarum rerum par
te egenis demanda. id qz si facere ne
glexeris: tamen si aliene inopie suble
uatio: potior sit: dum spiritus hos rei
git artus: et fidentiorem facit: morti
tamen proximus: cde aliquid: quod
anumi preferat magnitudinem: amo
ris qz erga deum: et si non immensi:
mediocris tamen: indicio sit futuruz.
Ita fiet qz si primas non fueris cum
agnis sedes habiturus: no parui pos
sit existimari: si post eos secundas ob
tinueris: nec tibi sit ad sinistram cum
hedis commorandum. Qd si ne id quis
dem erit per te peractuz: qua poteris
ratioe exculari: quido nec dei timor:
neqz inutilis et superuacanea: pecuni
arum futura possessio: neqz liberis re
linquenda securitas: neqz ampla illa et
aposta tibi et seruata venia: reddere
te humanum queant? Quas ob res
vos equidem hortari velim: ut ve
stras hasce facultates: et bona: maiore
in partem dum auram hanc spiratis:
facete qz id viuendo licet egentibus
relinquatis. qz si fuerint nonnulli adeo

pusillo animo: et abiecto: qui exequi
id optimum facinus minime patiant.
in re tamen urgente: et vite discrimi
ne: pietatem seruent. eo magis qz cum
vitam hanc ducerent: non secus atqz
immortales futuri his bonis fortune
inherebant. nuc vero certiores facti:
ea fuisse se conditione natos ut mori
antur: desinant id opinari: consulat qz
rei sue: vti mortales. Ipse vero eti
graua tibi illud horribile qz videbit:
quod sum dicturus. dicendum est ta
men: parem facito vel tuis christum
mancipijs: que vt per te nonnunqz li
bertate donantur: ita et is inedia erit:
vinculis: inopia: et nuditate: soluen
dus. Coeremusqz id forte audiens: vlt
hisce perculsus es verbis: quin poti
us si ea non egeris: magis erit cotre
miscendum. siquidem moriens illo co
cesseris: vbi et grauiora his multo ex
audies: et insanabilia tormenta specta
bis. Quid tum inquieris: ad quem con
fugies: quem tibi in auxilium ut opem
ferat deposites? num Abraam? Non
te audier. nuz virgines illas: ne he qz
dem olei tibi quicqz impartient. num
genitorum? num proauos? non certe
quiuerit horum quispiaz: vel si sancti
monia prester: latam in te sententiam
soluere. Que omnia tecum animo res
putati: ille et solus precandus erit et
exorandus: qui et scriptam in te dele
re damnationem potest: et incendum
restinguere. quod proculdubio assiq
ris. si inopem continuo et alimonia in
ueris et amictu. ita fiet: ut hinc spei
plenus abscedas: et illo profectus bo
nis futuris potiaris.

Che in progenitorum nostrorum vir
tutibus. fidamus neqz de eoz vici
trrepidemus